

ΣΕΝΑΡΙΟ 25^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ

ИСТОРИЧЕСКИЙ ОБЗОР ГРЕЧЕСКОЙ НАЦИОНАЛЬНО-ОСВОБОДИТЕЛЬНОЙ РЕВОЛЮЦИИ – РЕВОЛЮЦИЯ ГЛАЗАМИ РОССИЙСКИХ ПУТЕШЕСТВЕННИКОВ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ 1821

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΤΩΝ ΡΩΣΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΤΩΝ

Текст Декларации - Διακήρυξη της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου το 1822. (22 Ιανουαρίου 1822)

«Απόγονοι του σοφού και φιλανθρώπου Έθνους των Ελλήνων, σύγχρονοι των νυν πεφωτισμένων και ευνομούμενων λαών της Ευρώπης και θεαταί των καλών, τα οποία ούτοι υπό την αδιάρρηκτον των νόμων αιγίδα απολαμβάνουσιν, ήτο αδύνατον πλέον να υποφέρωμεν μέχρις αναλγησίας και ευηθείας την σκληράν του Οθωμανικού Κράτους μάστιγα, ήτις ήδη τέσσαρας περιπου αιώνας επάταξε τας κεφαλάς ημών και αντί του λόγου την θέλησιν ως νόμον γνωρίσουςα, διώκει και διέταττε τα πάντα δεσποτικώς και αυτογνωμόνως.

Μετά μακράν δουλείαν ηναγκάσθημεν τέλος πάντων να λάβωμεν τα όπλα εις χείρας και να εκδικήσωμεν εαυτούς και την πατρίδα ημών από μίαν τοιαύτην φρικτήν και ως προς την αρχήν αυτής άδικον τυραννίαν, ήτις ουδεμίαν άλλην είχεν ομοίαν, ή καν δυναμένην οπωσούν μετ αυτής να παραβληθή δυναστείαν.»

Потомки мудрой и дружно относящейся к человеку нации греков, современники просвещенных и законопослушных народов Европы и зрители того благополучия, которым они пользуются, мы большие не в состоянии терпеть то столь болезненное и жесткое иго Османского государства, которое на протяжении четырех столетий подавляет наши головы и вместо разума в качестве закона подавляло и подавляет все своим тоталитаризмом и произволом.

После долголетнего рабства мы были вынуждены взять оружие и отвоевать у них как самих себя так и нашу родину и освободиться от столь ужасной и

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

несправедливой тирании, с которой не сравниться ни одному другому тоталитарному режиму.

Действия русских войск и флота в 1770 году / Οι κινήσεις του ρωσικού ναυτικού το 1770

Ο κατά των Τούρκων πόλεμος ημών, μακράν του να στηρίζεται εις αρχάς τινάς δημαγωγικάς και στασιώδεις ή ιδιωφελείς μέρους τινός του σύμπαντος Ελληνικού Έθνους σκοπούς, είναι πόλεμος εθνικός, πόλεμος ιερός, πόλεμος του οποίου η μόνη αιτία είναι η ανάκτησις των δικαίων της προσωπικής ημών ελευθερίας, της ιδιοκτησίας και της τιμής, τα οποία ενώ την σήμερον όλοι οι ευνομούμενοι και γειτονικοί λαοί της Ευρώπης τα χαίρουσιν, από ημάς μόνον η σκληρά και απараδειγμάτιστος των Οθωμανών τυραννία επροσπάθησεν με βίαν να αφαιρέσει και εντός του στήθους ημών να τα πνίξη.

Наша война с Турками далека от того, чтобы строиться на принципах демагогии, бунта и отстаивания корыстных интересов греческой нации в мире. Это война национальная, священная, война, единственной целью которой является законное обретение нашей национальной независимости, собственности и чести – прав, которыми по закону пользуются соседние народы Европы и которые силой пыталась отнять и подавить в нашей душе беспримерная по своей жестокости Османская тирания.

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

KENTPO EΛΛHNIKOY ΠOΛITIΣMOY
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/name/hellenic.cultural.center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

картина И. К. Айвазовского «Чесменское сражение» -
Ναυμαχία Τσεσμέ – πίνακας του Ρώσου ζωγράφου
Αϊβαζόβσκι

«Χιосский бой» (картина работы Айвазовского). На
картине изображён кульминационный момент боя —
столкновение «Святого Евстафия» и «Реал-Мустафы» -
Ναυμαχία της Χίου - πίνακας του Ρώσου ζωγράφου Αϊβαζόβσκι

Αυτά αναφέρει η Διακήρυξη της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου το 1822. (22 Ιανουαρίου 1822)

Из Декларации Национального Собрания в Эпидавре 22 января 1822 г.

В конце 1821 г. вблизи развалин древнего Эпидавра открылось Национальное собрание, которое приняло первую в новой истории Греции конституцию. В Греции была провозглашена республика, основанная на таких демократических принципах, как разделение властей, проведение свободных выборов, свобода вероисповедания, гарантии собственности и безопасности граждан.

Η Α' Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου ή Πρώτη Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου έγινε το 1821 και ήταν η πρώτη συνέλευση νομοθετικού σώματος του νέου Ελληνικού κράτους. Η Ελλάδα ανακηρύχθηκε δημοκρατία και βασίζεται στις δημοκρατικές αρχές όπως ο διαχωρισμός των εξουσιών, ελεύθερες εκλογές, την ελευθερία της θρησκείας, της περιουσίας και η εγγύηση την ασφάλειας των πολιτών.

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

Эпидавр, 22 января 1822г. – Национальное собрание греков.

Αγαπητοί φίλοι, Дорогие друзья!

Сегодня мы празднуем 195-ую годовщину того памятного дня, который принято считать началом Греческой революции. 25 марта 1821 г. в монастыре Святая Лавра на Пелопоннесе архиепископ Патрский Германос благословил начало революционного движения. Тогда в присутствии старост и партизанских командиров был поднят греческий флаг и дана клятва «Свобода или смерть», ставшая девизом долгой и кровопролитной борьбы за свободу и национальную независимость.

Сегодня мы отмечаем двойной праздник, праздник эллинизма, праздник греческого мира и православного мира, праздник Благовещения и День Национального Возрождения эллинов. Находящиеся под османским гнетом поработанные греки, исконно обращали свои взоры и возлагали свои надежды на освобождение на своих единоверных русских братьев, а Россия всегда находилась рядом и оказывала всяческое содействие.

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: [http://vk.com/hecucenter](https://vk.com/hecucenter)
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

*γραφ Αλέξιος Ορλώφ — вдохновитель и
первый командующий экспедицией (портрет
работы К. Л. Хрустинека)
κόμης Αλέξιος Ορλώφ*

*Αδмирал Григорий Спиридов
Ναύαρχος Γκριγκόρι Σπρίντοβ*

Σήμερα γιορτάζουμε την 195-η επέτειο από την ημέρα της έναρξης της Ελληνικής Επανάστασης εναντίον των Τούρκων. Σύμφωνα με την παράδοση, στις 25 Μαρτίου του 1821 στο μοναστήρι της Αγίας Λαύρας, ο επίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός σήκωσε το επαναστατικό λάβαρο και κήρυξε την ελληνική επανάσταση. Οι Έλληνες ύψωσαν την ελληνική σημαία και ορκίστηκαν «Ελευθερία ή θάνατος». Ο λαός ξεσηκώθηκε για να πολεμήσει για την εθνική του ελευθερία.

Σήμερα εορτάζουμε μία διπλή εορτή, εορτή του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας, τον Ευαγγελισμό και την επέτειο της Εθνικής Ανεξαρτησίας, της Εθνικής Παλιγγενεσίας. Ο ελληνικός κόσμος, ευρισκόμενο υπό τον οθωμανικό ζυγό, καθ' όλη τη διάρκεια της υποδούλωσής τους προσανατολιζόταν προς το φίλο, ομόδοξο ρωσικό λαό, από τον οποίο προσέμενε βοήθεια για την απελευθέρωσή του. Και η Ρωσία βρισκόταν πάντα συνοδοιπόρος και αρωγός.

Дорогие друзья,

Мы ежегодно отмечаем наш Национальный День, при этом каждый раз стараемся освещать конкретное историческое событие под различным ракурсом, чередуя просветительский материал с концертными номерами. Мы уже показали обзор событий Национально-Освободительной борьбы греческого народа, мы показали греческую революцию в зеркале русской поэзии, нами была освещена личность Ригаса Велестинлиса, идеолога греческой революции (тогда, когда отмечали 250 лет с даты рождения Ригаса); мы уже рассказывали о

ΓΡΕЧЕСΚΙЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

борьбе греческого народа за свободу литературными отрывками из воспоминаний самых участников-героев Национально-Освободительного движения, мы осветили феномен филэллинизма как в России так и в Западной Европе; акцентировали наше внимание на суровые страницы в истории Революции, на гражданской войне, имевшей место одновременно с Освободительной революцией. Мы показывали Революцию в различных административных единицах греческого мира (даже в тех, которые были включены в состав греческого государства намного позже обретения греками своей государственности), показали трагедию в Мисолонги. Периодически все это сопровождалось показом и художественного кино; в первый год существования Центра организовали круглый стол - научную конференцию с участием ведущих российских эллинистов-историков, который впоследствии были изданы в отдельный сборник.

В этом году мы освещаем конкретную дату и все Национально-Освободительное движение греческого народа сквозь воспоминания российских путешественников по греческому миру, оказавших в эпицентре исторических событий. В них содержатся интереснейшие, живописные сведения о борьбе греческого народа, о взаимовосприятии россиян и греков, о глубоких историко-культурных и духовных связях двух близких по духу, единоверных народов.

Карта Наваринской бухты начала XVIII века – Χάρτης του κόλπου του Ναυαρίνου, αρχές 18^{ου} αι.

Карта истребления турецкого флота в Чесменской бухте – Χάρτης εξολόθρευσης τουρκικού στόλου στη Ναυμαχία του Τσεσμέ

Αγαπητοί φίλοι,

Επί σειράς ετών εορτάζουμε πάντοτε την Ημέρα της Ανεξαρτησίας, φροντίζοντας να διαφωτίσουμε το συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός, την επέτειο του 1821, από διαφορετική κάθε φορά πτυχή. Στο παρελθόν είχαμε προβεί σε σύντομη επισκόπηση των γεγονότων του Αγώνα, παρουσιάσαμε την Ελληνική Επανάσταση μέσα από τη ρωσική ποίηση, μέσα από τα απομνημονεύματα των Αγωνιστών της, μέσα από το φιλελληνικό κίνημα, την τέχνη. Παλαιότερα η κεντρική θεματική της εκδήλωσής μας είχε εστιαστεί στην προσωπικότητα του Ρήγα Βελεστινλή (με την ευκαιρία επετείου 250 ετών από τη γέννησή του), την πρώτη χρονιά λειτουργίας μας οργανώσαμε επιστημονική ημερίδα με τη συμμετοχή των επιφανέστερων Ρώσων Ελληνιστών, τις εισηγήσεις στην οποία κατόπιν κατορθώσαμε να δημοσιεύσουμε. Έχουμε αναφερθεί

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/name/hellenic.cultural.center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

στον εμφύλιο σπαραγμό και τις διχόνοιες, που ταλάνισαν το Εθνικο-Απελευθερωτικό Κίνημα, στα δάνεια της Ανεξαρτησίας. Εφέτος θα εστιάσουμε σε αξιόλογες, κατά τη γνώμη μας, πληροφορίες, που αντλούμε από τα απομνημονεύματα Ρώσων περιηγητών, που επισκέφθηκαν τον ελληνικό κόσμο την περίοδο από τα τέλη του 18ου έως τις αρχές του 20 αιώνα και τα οποία περιέχουν αξιόλογα στοιχεία για τον καθημερινό βίο του ελληνικού πληθυσμού, γλαφυρές περιγραφές των γεγονότων του Αγώνα, καθώς και την εν γένει αμοιβαία αντιμετώπιση Ελλήνων και Ρώσων, δύο ομόδοξων λαών, τους οποίους συνδέει κοινή ιστορική-πολιτισμική και πνευματική εγγύτητα.

Уже самые ранние описания путешествий в Грецию достаточно четко определяли то общее начало - православную веру, - которая неизбежно обуславливала изначально благожелательное общее настроение русских и греков по отношению друг к другу. Эти черты греческого народа достаточно характерно отмечает в своих описаниях киевский монах Василий Барский, который в 1723-1747 гг. предпринимает путешествие по святым местам, в число которых, естественно, попадают и греческие христианские церкви и монастыри. Барского поражает тот чрезвычайно теплый прием, который русским путешественникам оказывает греческое население практически везде, видя в них, прежде всего, своих единомышленников. Так, когда он со своими попутчиками оказался на острове Корфу практически без средств к существованию, местные церковные деятели помогли оформить разрешение, чтобы «эти странные путники из стран Российских» собирали на острове милостыню и даже дали им в сопровождение греческого иеромонаха Афанасия. Когда же русские странники «собрали немалую милостыню», весть об их прибытии уже разнеслась по всему городу и греки даже соперничали, кто из них первый пригласит русских странников к себе домой.¹ Характерно, что именно в церквях и монастырях, которые посещали русские паломники, и происходило их знакомство с греческим населением.

Ήδη οι πλέον πρώιμες περιηγητικές περιγραφές οριοθετούν μία ενιαία παράμετρο και αρχή, η οποία, εκ των προτέρων, εξασφάλιζε τη σχέση καλοπροαίρετης αμοιβαιότητας μεταξύ Ελλήνων και Ρώσων, την Ορθόδοξη, δηλαδή, Πίστη, η οποία αποτελούσε κοινό γνώμονα και πόλο έλξης ανάμεσα στους δύο λαούς. Κάτι τέτοιο αρκετά χαρακτηριστικά επισημαίνει στις περιγραφές του ο μοναχός από το Κίεβο Βασίλειος Μπάρσκι, ο οποίος την περίοδο 1723-1747 πραγματοποίησε περιήγηση στους Άγιους Τόπους, μεταξύ των οποίων και ο ελληνικός κόσμος με τα πολυάριθμα μοναστήρια και εκκλησίες του. Τον Μπάρσκι καταπλήσσει η ιδιαίτερα θερμή υποδοχή, με την οποία ο ελληνικός πληθυσμός αντιμετωπίζει παντού τους Ρώσους περιηγητές, στους οποίους βλέπει ομόδοξους αδερφούς. Όταν ο Μπάρσκι, με τους συντρόφους του, βρεθεί χωρίς πόρους για επιβίωση στην Κέρκυρα, ο επιτόπιος κλήρος θα βοηθήσει να του εκδοθεί

¹ Путешествие Василия Григоровича Барского к святым местам в Европе, Азии, Африке. Ч. 1. СПб., 1778. С. 118-119.

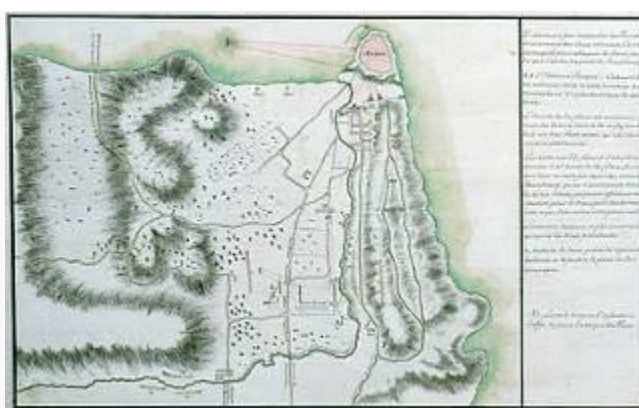
ειδική άδεια, ούτως ώστε «αυτοί οι περίεργοι περιηγητές από τη χώρα των Ρώσων» να έχουν δικαίωμα να ζητούν ελεημοσύνη, όπου θα τους συνοδέψει ο Ιερομόναχος Αθανάσιος. Όταν δε οι Ρώσοι οδοιπόροι συνέλεξαν ελεημοσύνη και η είδηση για την άφιξή τους στο νησί έγινε γνωστή, οι ντόπιοι κάτοικοι ανταγωνίζονταν μεταξύ τους ποιος πρώτος θα καλέσει τους περιηγητές στην οικία του.² Είναι, εξάλλου, χαρακτηριστικό το γεγονός ότι για τους Ρώσους προσκυνητές η γνωριμία με τον ελληνικό πληθυσμό και στοιχείο, κυρίως, πραγματοποιούνταν στις εκκλησίες και τα μοναστήρια, που επισκέπτοντο.

Воспоминания путешественников изобилуют свидетельствами того, что греки именно в русских зачастую видели возможность избавления от религиозных притеснений со стороны турок. Капитан российского флота Степан Хметевский, принимавший участие в боевых действиях в Эгейском море в 1770-1774 гг. например, описывает, как группа представителей высшего духовенства ряда греческих островов Эгейского моря направила в феврале 1771 года послание на имя императрицы Екатерины II и графа Алексея Григорьевича Орлова, командовавшего русской эскадрой, с просьбой взять под опеку и покровительство «всех греческого исповедания благочестивых христиан».[4]

Στα απομνημονεύματα των περιηγητών γίνονται συχνές αναφορές στο ότι οι Έλληνες, αρκετά συχνά, διαβλέπουν στην παρουσία των Ρώσων τη δυνατότητα απαλλαγής από τη θρησκευτική καταπίεση, στην οποία τους επιβάλουν οι Τούρκοι κατακτητές. Ο Ρώσος αξιωματικός Στεπάν Χμετέφσκι, που συμμετείχε στις πολεμικές επιχειρήσεις στο Αιγαίο την περίοδο 1770-1774, καταγράφει το γεγονός, ότι ομάδα ανώτερου κλήρου των νησιών του Αιγαίου στέλνει, το Φεβρουάριο του 1771, στη Μεγάλη Αικατερίνη και τον Αλέξιο Ορλώφ, επικεφαλής του ρωσικού στόλου, επιστολή, στην οποία τους παρακαλεί να αναλάβουν την προστασία και εύνοια «όλων των ενάρετων χριστιανών της ελληνικής θρησκείας».[7]

Καρτα перехода эскадры Спиридова из Кронштадта в

Καρτα осады русскими войсками крепости Модон в апреле-мае

² Το ταξίδι του Βασίλη Γκριγκορόβιτς Μπάρσκι στους Ιερούς Τόπους στην Ευρώπη, την Ασία, την Αφρική. Μέρος 1ο. Αγία Πετρούπολη, 1778. Σ. 118-119.

(Puteshestvie Vasiliya Grigirovicha Barskovo k svyatim mestam v Evrope, Azii, Afrike. Ch. 1. Spb, 1778).

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР

Москва, Алтуфьевское шоссе, 44

офис № 9, 2 этаж

Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor

127566 Moscow, Russia

Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru

www.hecucenter.ru

skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)

facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)

vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>

LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

Однако более важным представляется то, что сходные настроения были распространены не только среди высшего духовенства, которое, несомненно, было более искушенным в делах политических, но и среди простых верующих. Российский офицер, участник 3-й средиземноморской экспедиции под руководством Дмитрия Николаевича Сенявина 1805-1807гг. Владимир Броневский описывает несколько случаев, когда простые греки при встрече с русскими просили помочь избавиться от религиозного притеснения турок. Приведем лишь одно характерное описание из его воспоминаний о посещении российскими кораблями острова Имврос:

Καждый турок-начальник селения требует подарок. За свободу богослужения начальник острова иногда требует произвольную подать. Если тотчас не внесут ее, приказывает сломать церковь. Это несчастье случилось и с здешними жителями. Не знаю, почему думал священник, будто бы я имею право позволить жителям восстановить церковь. Он в длинной речи изъяснил свое прошение. ...Я удивился, но имея в мысли внушения начальства - «сколько можно снисходительно обходится с греками» - и при том полагая, что отказ мой не будет им понятен (ибо не только офицера, но и простого солдата почитают они существом гораздо их превосходнейшим), я дал мое согласие и вынужден был идти с народом туда, куда меня повели. [5]

Πιο σημαντικό, όμως, είναι το γεγονός ότι παρόμοιες διαθέσεις καταγράφονται όχι μόνο στους κόλπους του ανώτερου κλήρου, ο οποίος ήταν, αναμφίβολα, μυημένος στην πολιτική κατάσταση, στις γενικότερες βλέψεις και ισορροπίες στην περιοχή, αλλά και στους απλούς πιστούς. Ο Βλαντίμιρ Μπρονέφски, Ρώσος αξιωματικός, που συμμετείχε στην 3^η εκστρατεία στη Μεσόγειο υπό την αρχηγία του ναυάρχου Ντμίτρι Σενιάβιν, περιγράφει αρκετά παραδείγματα, όπου ο απλός λαός, κατά την άφιξη του ρωσικού στόλου, απευθύνεται στους Ρώσους στρατιώτες με την παράκληση να τον βοηθήσουν να απαλλαγεί από την τουρκική καταπίεση. Αναφέρουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από τα απομνημονεύματα του Μπρονέφски, κατά τη διάρκεια της άφιξης του ρωσικού στόλου στην Ίμβρο:

«Ο κάθε Τούρκος επικεφαλής του χωριού απαιτεί δωροδοκία. Για να παρέχει ελεύθερα το δικαίωμα άσκησης θρησκευτικών καθηκόντων μερικές φορές απαιτεί, αυθαίρετα, δωροδοκία. Σε περίπτωση που οι Έλληνες δεν την καταβάλουν, δίνει εντολή να καταστραφεί η εκκλησία. Αυτή η δυστυχία βρήκε και τους κατοίκους του νησιού. Δεν ξέρω για ποιο λόγο ο ιερέας θεωρούσε ότι, δήθεν, εγώ έχω το δικαίωμα να επιτρέψω στους

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: hellenic.cultural.center
facebook: <http://www.facebook.com/Hecucenter>
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

κατοίκους την αναστήλωση της εκκλησίας. Ο ιερέας στον εκτενή του λόγο εξέφρασε αυτή την παράκληση. ... Εγώ εξεπλάγην, έχοντας, όμως, υπ' όψιν την πεποίθηση της διοίκησής μας σχετικά με το «πόσο είναι δυνατό να διακείμεθα με επιείκεια απέναντι στους Έλληνες» – και θεωρώντας ότι η άρνησή μου δε θα γίνει κατανοητή (διότι όχι μόνο το Ρώσο αξιωματικό, αλλά και τον απλό στρατιώτη θεωρούν ον πολύ ανώτερό τους), έδωσα τη συγκατάθεσή μου και ήμουν αναγκασμένος να ακολουθήσω το λαό, εκεί που αυτός με πήγε.[8]...»

Однако даже если греки не могли непосредственно помочь русским и принять участие в боевых действиях, они нередко радовались успехам русских войск и поражениям турок. Лейтенант русского флота Сергей Плещеев описывает, как во время его поездки на Ближний Восток в 1772 году было получено известие о начале новых боевых действий российского флота против турок. По его словам, это известие вызвало взрыв восторга у греческого населения: «Народ весьма радовался, ибо они все считают себя счастливыми, что помогают россиянам против турок».[6]

Ακόμη, όμως, και όταν οι Έλληνες δεν διαθέτουν τη δυνατότητα άμεσης συμμετοχής στις πολεμικές επιχειρήσεις, δεν κρύβουν τη χαρά τους από τις επιτυχίες του ρωσικού στόλου και την ήττα των Τούρκων. Ο λοχαγός του ρωσικού ναυτικού Σεργκέι Πλεσέεφ περιγράφει ότι, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του στη Εγγύς Ανατολή το 1772, έγινε γνωστή η έναρξη νέων πολεμικών επιχειρήσεων του ρωσικού ναυτικού ενάντια των Τούρκων. Σύμφωνα με τον Πλεσέεφ, η είδηση αυτή προξένησε στον ελληνικό πληθυσμό έκρηξη θαυμασμού: «Ο λαός χαιρόταν και όλοι θεωρούσαν τους εαυτούς τους ευτυχισμένους, διότι βοηθούν τους Ρώσους ενάντια στους Τούρκους».[9]

Когда в 1821 году в Греции началась революция, греки все в большей мере обращают взоры к России и видят в ее поддержке залог достижения успеха в борьбе с османским игом. Причем никогда до начала вооруженного восстания вопрос жизни и смерти не стоял так остро для греков. Оказавшийся почти в центре вооруженного противостояния русский паломник Кир Бронников, крепостной графов Шереметьевых, так описывает общественные настроения, царившие на острове Скопелос, находившемся недалеко от Афонской горы: «Жители все в великой находились печали, а особенно женский пол. Встречаясь с нами на улицах и не разумея русского языка, со вздохом сквозь слезы они нам говорили, о чем узнали мы через переводчика: если не поможет нам Россия, то мы греки все пропали».

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

KENTRO EΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

Όταν το 1821 στην Ελλάδα ξεσπά η Επανάσταση, οι Έλληνες όλο και περισσότερο προσανατολίζονται προς τη Ρωσία, αποσκοπούν στην υποστήριξή της ως εγγύηση για την επίτευξη του σκοπού τους, δηλαδή την επιτυχή έκβαση του αγώνα ενάντια στον οθωμανικό ζυγό. Πόσο μάλλον που ίσως για πρώτη φορά τίθεται με τέτοια οξύτητα το ζήτημα ζωής ή θανάτου για τους Έλληνες. Ευρισκόμενος στο επίκεντρο της ενόπλου σύρραξης, ο Ρώσος προσκυνητής Κιρ Μπρόννικωφ, δουλοπάροικος των Σερεμέτιεφ, περιγράφει ως εξής τη κοινή γνώμη και τις διαθέσεις των κατοίκων της Σκοπέλου, κοντά στο Άγιο Όρος: «Οι κάτοικοι βρίσκονταν σε μεγάλη θλίψη, ιδίως οι γυναίκες. Συναντώντας μας στο δρόμο και μη γνωρίζοντας τη ρωσική γλώσσα, ξέπνοες και μέσα στα δάκρυα μας έλεγαν τα εξής, τα οποία μας εξήγησε αργότερα διερμηνέας: «εάν δε μας βοηθήσει η Ρωσία, τότε εμείς οι Έλληνες χαθήκαμε», και συμπληρώνει ότι μέρος των κατοίκων του νησιού, ωστόσο, δε συμμερίζονται αυτή την άποψη και «παρά τη δυσμενή αυτή συγκυρία και τη δύσκολη θέση, στην οποία βρέθηκαν, δεν εγκατέλειπαν την περηφάνια τους».[10]

В течение последующих семи лет после начала освободительной борьбы греки с оружием в руках отстаивали эти принципы. Оправившись от первых поражений, турецкий султан собрал новые войска и одновременно начал наступление с севера и юга. Трагическими страницами греческой истории стали резня на острове Хиос (30 марта 1822г.) , убийство и увод в рабство 22 тысяч жителей острова Псара (июнь 1824г.) и варварская расправа над жителями города Миссолонги (10 апреля 1826г.), которая потрясла всю Европу и вызвала бурную волну филэллинизма в Европе.

Κατά τα επόμενα από το 1821 επτά χρόνια οι Έλληνες με τα όπλα υπερασπίζονταν αυτές τις αρχές. Μετά από τις πρώτες ήττες, ο Τούρκος σουλτάνος συγκέντρωσε

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/name/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

περισσότερα στρατεύματα και ξεκίνησε την ταυτόχρονη επίθεση από το βορρά και το νότο.

Η βάρβαρη σφαγή των κατοίκων στο νησί της Χίου (30 Μαρτίου 1822), η μαζική δολοφονία και δουλεμπόριο των 22 χιλιάδων κατοίκων των Ψαρών (Ιούνιος 1824) και η ηρωική εξοδος των κατοίκων του Μεσολογγίου αποτελούν τις τραγικές σελίδες της ελληνικής ιστορίας που συγκλόνισε ολόκληρη την Ευρώπη.

8 октября 1827 года Россия, Франция и Великобритания участвуют в Наваринском морском сражении против объединенных турецко-египетских сил и одерживают блестящую победу. Спустя несколько месяцев вспыхивает новая русско-турецкая война 1828–1829 гг. Итогом этой войны стала победа России и подписание Адрианопольского мира, по условиям которого Османская империя обязалась предоставить Греции независимость. Теперь авторитет и влияние России на Балканах были непререкаемы, что заставило Англию и Францию попытаться перехватить инициативу. Согласно Лондонскому протоколу от 22 января 1830 года, на территории Греции создается независимое государство.

Στις 8 Οκτώβρη του 1827 η Ρωσία, η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο συμμαχούν στη ναυμαχία του Ναβαρίνου κατά των Ενωμένων δυνάμεων της Τουρκίας και Αιγύπτου και κερδίζουν πανηγυρικά.

Λίγους μήνες αργότερα (από 1828 έως 1829) ξεκινάει νέος Ρώσο- Τουρκικός πόλεμος με νικητή τη Ρωσία. Η Συνθήκη Ειρήνης της Αδριανούπολης (ή Συνθήκη του Εντιρνέ) σήμανε το τέλος του Ρωσο-Τουρκικού πολέμου και με την υπογραφή της η Οθωμανική Αυτοκρατορία δεσμεύτηκε να παρέχει στην Ελλάδα αυτονομία. Πλέον το κύρος και η επιρροή της Ρωσίας στα Βαλκάνια ήταν αδιαμφισβήτητα και το γεγονός αυτό ανάγκασε τη Βρετανία και τη Γαλλία να αναλάβουν την πρωτοβουλία: σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Λονδίνου της 22ας Ιανουαρίου 1830, επί του εδάφους της Ελλάδας ιδρύεται ανεξάρτητο κράτος.

Постоянные контакты между двумя народами обусловили и определенное культурное влияние России на Грецию. Так, пребывание русского флота на Поросе, где в первые годы после освободительной революции находилась российская морская база и оказывала содействие в расправе с антиправительственными мятежами, в значительной мере трансформировало

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

жизненный уклад острова. Описывая свои впечатления от посещения Пороса, российский дипломат с греческими корнями Базили отмечал:

... Можно счесть Порос русским городком, а Море́йский берег – цветущею деревнею полуденной России. Жители почти все понимают наш язык, и много молодых пориотов свободно говорят по-русски. Их дружеские связи с нашими матросами начались с того дня, когда первые русские, прибывшие в Порос, вместо дальних предисловий и рассказов с пориотами, снимали фуражку, крестились приговаривая: «Грек – христианин, русский – христианин» - и дружески обнимались, как дети одной церкви, и пенный кубок краси (вина – Ф.Я.) запечатлевал братский союз.[11]

Οι διαρκείς επαφές και ζυμώσεις ανάμεσα στους Έλληνες και τους Ρώσους έχουν ως επακόλουθο ορισμένη πολιτιστική επίδραση της Ρωσίας στην Ελλάδα. Η παραμονή, για παράδειγμα, του ρωσικού στόλου στον Πόρο, όπου τα πρώτα χρόνια μετά την επανάσταση εγκαθίσταται η ρωσική ναυτική βάση, ο γνωστός μέχρι σήμερα Ρωσικός Ναύσταθμος, σε ορισμένο βαθμό επηρεάζουν τον καθημερινό βίο και τρόπο ζωής των κατοίκων του νησιού. Καταγράφοντας τις εντυπώσεις του από την επίσκεψή του στο νησί, ο ρώσος διπλωμάτης ελληνικής καταγωγής Κωνσταντίν Μπαζίλη αναφέρει:

«Μπορεί να θεωρηθεί ότι ο Πόρος είναι ρωσική πόλη, ενώ τα παράλια του Μοριά ανεπτυγμένη ρωσική επαρχία. Όλοι, σχεδόν, οι κάτοικοι καταλαβαίνουν τη γλώσσα μας, ενώ αρκετοί νέοι Ποριώτες μιλούν ελεύθερα τη ρωσική. Οι φιλικές τους σχέσεις με τους ναύτες μας άρχισαν από εκείνη ακριβώς την ημέρα, όταν οι πρώτοι Ρώσοι, που πάτησαν το πόδι τους στο νησί, αντί να μακρηγορούν, έβγαζαν την τραγιάσκα τους και, κάνοντας το σταυρό τους, έλεγαν: «ο Έλληνας είναι χριστιανός, ο Ρώσος είναι χριστιανός» και φιλικά αγκαλιάζονταν ως ποίμνιο της ίδιας εκκλησίας, ενώ το κύπελλο με το κρασί επισφράγιζε την αδερφική τους ένωση.»[13]

Территория Греции ограничивалась Афинами с прилегающими областями, Пелопоннесом и рядом островов Эгейского моря, где проживало менее трети греческого населения. Греции потребовалось более ста лет для того, чтобы в результате тяжелых войн и ценой многочисленных человеческих жертв объединить греческие земли в рамках единого государства (Ионические острова были присоединены к Греции в 1864 году, Фессалия в 1881, а Македония, Западная Фракия и Крит в 1912 году, Додеканезские острова лишь только в 1947 году).

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

KENTPO EΛΛHNIKOY ΠOΛITIΣMOY
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

Η επικράτεια της Ελλάδας ήταν περιορισμένη στην Αθήνα με τις γύρω περιοχές, την Πελοπόννησο και τα νησιά του Αιγαίου, όπου κατοικούσαν λιγότερο από το ένα τρίτο του ελληνικού πληθυσμού. Στα επόμενα 100 χρόνια και μετά από τους αιματηρούς και σκληρούς πολέμους η Ελλάδα συνεχίζει να διεκδικεί τα εδάφη της με αποτέλεσμα την προσάρτηση των Ιονίων Νήσων το 1864, της Θεσσαλίας το 1881, της Μακεδονίας, της Δυτικής Θράκης και της Κρήτης το 1912 και των Δωδεκανήσων μόλις το 1947.

Еще больше времени понадобилось, чтобы Греция, по праву считающаяся родиной демократии, стала подлинно демократическим государством. В 1831 г. в результате заговора был убит первый президент Греции, великий реформатор Иоаннис Каподистрия.

Ακόμη περισσότερος χρόνος απαιτείται για την Ελλάδα, τη γενέτειρα της δημοκρατίας, για να γίνει πραγματικά δημοκρατικό κράτος. Το 1831, κατόπιν συννομωσίας, δολοφονήθηκε ο πρώτος πρόεδρος της Ελλάδας και μεγάλος μεταρρυθμιστής ο Ιωάννης Καποδίστριας.

После этого великие державы навязали Греции монархию с иностранными королевскими династиями, которые правили страной вплоть до 1973 г. Но в то же время, Революция 1821 г. стала первым и главным шагом на пути к свободе и демократии, к независимости, к физической целостности и духовной самодостаточности греческого народа, величайшим событием в истории Греков, предопределившим дальнейшее развитие греческой нации.

Έπειτα οι μεγάλες δυνάμεις επέβαλλαν στην Ελλάδα τη μοναρχία με ξένες βασιλικές δυναστείες που κυβέρνησαν τη χώρα μέχρι το 1973. Παρ' όλα αυτά, με την Επανάσταση του 1821 έγινε το πρώτο σημαντικό βήμα προς την ελευθερία, τη δημοκρατία, την ανεξαρτησία του ελληνικού λαού. Η ελληνική επανάσταση παραμένει το μεγαλύτερο γεγονός στην ιστορία του Ελληνισμού, ορόσημο, που εξασφάλισε την αναγέννηση και επιτάχυνε την περαιτέρω ανάπτυξη του ελληνικού έθνους.

Путешественники отмечают, что в первые годы после революции греки, в том числе и самые низы общества, проявляли огромный интерес к России, хотя зачастую у них были довольно-таки своеобразные представления об этой далекой стране. Дипломат Орлов-Давыдов пишет, что во время его пребывания в небольшом городке Андрицена в Аркадии, на русского гостя пришли посмотреть

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

KENTPO EΛΛHNIKOY ΠOΛITIΣMOY
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: hellenic.cultural.center
facebook: <http://www.facebook.com/Hecucenter>
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

толпы любопытных греков, «расспрашивавших меня о России, например, родятся ли в ней двуглавые орлы».[12]

Οι περιηγητές υπογραμμίζουν, επίσης, ότι τα πρώτα χρόνια μετά την επανάσταση οι Έλληνες, ακόμη και αυτοί που προέρχονται από τα κατώτερα εισοδηματικά και κοινωνικά στρώματα, εκφράζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Ρωσία, αν και πολλές φορές εκδηλώνουν την αφέλειά τους αναφορικά με το πώς φαντάζονταν την ορεινή αυτή χώρα. Ο Ρώσος διπλωμάτων Ορλώφ-Νταβίντωφ γράφει, ότι κατά την παραμονή του στην Ανδρίτσαινα (Αρκαδία), πλήθος περίεργων κατοίκων συγκεντρώθηκε για να δει τον Ρώσο επισκέπτη «και με ρωτούσαν για τη Ρωσία διάφορα, για παράδειγμα, εάν γεννιούνται στη χώρα μας δикέφαλοι αετοί».[14]

и он же продолжает «печать с двуглавым орлом, приложенная к моему паспорту, доставила мне всевозможное уважение со стороны городского начальства, и оно откомандировало нарочного чиновника для нужных приготовлений к моему дальнейшему путешествию».3 Российский путешественник Орлов-Давыдов, предпринявший путешествие по Греции в 1835 году.

Ο ίδιος συνεχίζει

«η σφραγίδα με το δικέφαλο αετό στο διαβατήριό μου, μού εξασφάλισε κάθε σεβασμό από πλευράς τοπικής διοίκησης στο Ναύπλιο, η οποία ανέθεσε σε έναν υπάλληλο να προετοιμάσει όλες τις λεπτομέρειες της περαιτέρω περιήγησής μου».4 Ρώσος περιηγητής Ορλώφ-Νταβίντωφ, περιηγηθείσας την Ελλάδα το 1835,

Эллинизм и филэллинизм в России исконно являлись огромным потенциалом, способствующим процветанию, сплочению греческой общины в России, с одной стороны, сохранению ее идентичности и самосознания, а также процветанию греческого государства и развитию двусторонних российско-греческих отношений, как на официальном, межгосударственном уровне, так и на уровне межличностных отношений, отношений простых людей. Эллинизм и

³ Орлов-Давыдов В. Путевые записки. Часть 1. СПб., 1839. С. 58.

⁴ Ορλώφ-Νταβίντωφ В. Ταξιδιωτικές σημειώσεις. Μέρος 1. Αγία Πετρούπολη, 1839. Σ. 58.

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

филэллинизм в России являются залогом преемственности в отношениях двух близких, духовно и ментально, народов.

В этом контексте кажется уместным привлечь небольшой отрывок из воспоминаний российского путешественника Александра Милюкова, посетившего Афины в 1857 году, который, на мой взгляд, очень удачно отражает отношение греков к России и к россиянам. При этом следует отметить, что 1857 год – это время после окончания Крымской войны, когда греческая политическая элита все сильнее ориентируется на запад, а влияние России на Балканах ослабло.

Милюков описывает, как, прогуливаясь недалеко от Акрополя и разговаривая со своим греческим собеседником по-французски, ему довелось встретить старого пастуха. Старик сначала подумал, что путешественник был из Германии, однако после того как пастух узнал, что Милюков приехал из России, «нахмуренное лицо старика прояснилось». Далее автор пишет: «Россос!- проговорил старик, прикладывая руку к сердцу, - садись, садись! Русские - наши гости! Русские - наши братья!». [15]

Мне кажется, что эти слова греческого пастуха 1857 года характеризуют отношения двух наших народов, в первую очередь на межличностном уровне, на уровне простых людей, вне зависимости от политической конъюнктуры и целесообразности.

Рисованное изображение истребления турецкого флота в Чесменской бухте в ночь с 25 на 26 июня (с 6 на 7 июля) 1770 года – Κατατρόπωση τουρκικού στόλου στη Ναυμαχία του Τσεσμέ, 25-26 Ιουνίου (6-7 Ιουλίου) 1770

Ο Ελληνισμός και ο Φιλελληνισμός στη Ρωσία ανέκαθεν αποτελούσαν ένα τεράστιας σημασίας δυναμικό, που εξασφάλιζε αφ' ενός την ευημερία και τη συσπείρωση της ελληνικής κοινότητας στη Ρωσία, τη διατήρηση της εθνικής της ταυτότητας και συνείδησης, αφ' ετέρου συνέβαλε στην ανάπτυξη του ελληνικού κράτους, καθώς και στην περαιτέρω σύσφιξη των διμερών σχέσεων των δύο ομόδοξων λαών, που τους

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

KENTPO ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic-cultural-center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: [http://www.facebook.com/Hecucenter](https://www.facebook.com/Hecucenter)
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>

συνδέει κοινή ιστορική πορεία, κοινοί πνευματικοί δεσμοί, τόσο σε θεσμικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο διαπροσωπικών σχέσεων.

Σε αυτό το σημείο κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε ένα απόσπασμα από τα απομνημονεύματα του Αλεξάντρ Μιλιουκώφ, Ρώσου περιηγητή του δεύτερου ήμισυ του 19ου αι., ο οποίος επισκέφθηκε τη Χώρα μας. Πρόκειται για το 1857, περίοδο μετά τον Κριμαϊκό Πόλεμο, όταν η πολιτική ηγεσία της Ελλάδας όλο και περισσότερο προσανατολίζεται προς τη Δύση, ενώ η επιρροή της Ρωσίας στην ευρύτερη περιοχή είναι αποδυναμωμένη. Ο Μιλιουκώφ αναφέρει ότι κατά τον περίπατό του στους πρόποδες της Ακρόπολης και συνοδευόμενος από έναν Έλληνα γνωστό του, με τον οποίο επικοινωνούσε στη γαλλική, συνάντησε έναν ηλικιωμένο Έλληνα βοσκό. Ο βοσκός, στην αρχή, νόμισε ότι ο ξένος περιηγητής είναι Γερμανός, αφού, όμως, έμαθε ότι πρόκειται για Ρώσο “το συνοφρυωμένο πρόσωπο του γέροντα φωτίστηκε. –Ρώσος! – είπε ο γέρος τοποθετώντας το χέρι στην καρδιά, - κάθισε, κάθισε! Οι Ρώσοι είναι προσκεκλημένοι μας! Οι Ρώσοι είναι αδέρφια μας!”[16]

Νομίζω ότι αυτά τα λόγια του Έλληνα βοσκού χαρακτηρίζουν με το βέλτιστο τρόπο τις σχέσεις των δύο λαών διαχρονικά, πρωτίστως σε διαπροσωπικό επίπεδο, σε επίπεδο απλών ανθρώπων, ανεξαρτήτως πολιτικών συγκυριών, ισορροπιών και σκοπιμοτήτων.

Επιλογή υλικού, σύνταξη κειμένων, επιμέλεια: Θεοδώρα Γιαννίτση

Подбор материала, текст: Теодора Янници, к.и.н.

ГРЕЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ ЦЕНТР
Москва, Алтуфьевское шоссе, 44
офис № 9, 2 этаж
Тел.: 7084809 – Тел./Факс: 7084810

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Altufyevskoe shosse, 44, office No 9, 2nd floor
127566 Moscow, Russia
Tel.: +7 495 7084809; Tel./Fax: +7 495 7084810

e-mail: hcc@mail.ru info@hecucenter.ru
www.hecucenter.ru
skype: [hellenic.cultural.center](https://www.skype.com/en/contacts/hellenic-cultural-center)
facebook: <http://www.facebook.com/Hecucenter>
vkontakte: <http://vk.com/hecucenter>
LinkedIn: <http://www.linkedin.com/company/hellenic-cultural-center>